

Kad praeitis gyventų mumyse...

Spalio 23 dieną Kaune, Vytauto Didžiojo karo muziejuje, buvo pristatytas Balio Buračo nuotraukų albumas „Miestai ir miesteliai Balio Buračo akimis. XX a. 3–4 dešimtmetis“, išleistas Lietuvos krašto apsaugos ministerijos.

Kasjus, Balys Buračas, kad privalone jį iprasminti ir džiaugtis, jog jis gyveno ir pasiliuko... Tai vienas iš Lietuvos fotografijos pradininkų, liaudies meno rinkėjas, plataus akiračio kraštotoyrininkas, mokytojas, žymus kultūros veikėjas. Taip reikėtų apibūdinti Balį Buračą, su fotoaparatu rankose pusšimti metų kelias užsiplėtęs gyvybe, B. Buračas toliau rinko etnografinę medžiagą. Kraštotoyrininko negatyvuose – į nesugrąžinamą praeitį iškeliaus mūsų

reivio mainais į puikią drožinėtą lazdą įsigijo pirmajį fotoaparatą. Nuo tada ir prasidėjo kelionė pėsciomis po visą Lietuvą. Tačiau praeitancio karo negandas padarė juodą darbą – didelę dalį negatyvų sunaikino nuovokos neturinti sovietų kariauna. Kupinas pasiaukojimo, kantrybės, lie туviško užsispyrimo, ne kartą rizikuodamas gyvybe, B. Buračas toliau rinko etnografinę medžiagą. Kraštotoyrininko negatyvuose – į nesugrąžinamą praeitį iškeliaus mūsų

senolių Lietuva su pakelių rūpintojėliais ir kraičio skryniomis, koplytstulpiais, kryžiais ir ornamentuotais trobesiais, dvarais ir pilimis, dailiomis rogiemis, vėjiniais malūnais, kanklėmis ir lumzdeliais. Fotograuodamas B. Buračas pateikė jausmu sušildytą nuotrauką, nuskaidrintą vidine šviesa, taurumu ir išmintimi. Jo etnografinės nuotraukos turi ne tik istorinę, bet ir estetinę vertę. Kaimo žmogų fotografas užfiksavo visapusiškai: dirbantį, besilinks-

Vytauto Didžiojo karo muziejaus direktorius plk.ltn. Gintautas Surgailis, Marius Buračas ir albumos sudarytoja Danutė Tamošaitienė prie Balio Buračo nuotraukų

Miestai
ir miesteliai
Balio Buračo
akimis

XX a. 3–4 dešimtmetis

nantį, įvairių lietuviškų apiegių metu. Taigi B. Buračas laikomas ne tik etnografinės, bet ir žanrinės fotografijos pradininku.

Visus negatyvus fotografas suregistravo keturiose registracinių knygose – 1 050 smulkiai prirašytų puslapių. Kiekvienas negatyvas smulkiai aprašytas. B. Buračo darbai neliko nepastebėti – 1937 metais jis dalyvavo Paryžiaus tarptautinėje meno ir technikos parodoje, kur pateikė dviešimt penkių kraštotoyrinių darbų kolekciją ir buvo apdovanotas aukso medaliu. Autorių, deja, pasiekė tik diplomas, nes medalį išspirkti neturėjo už ką, mat už auksą reikėjo sumokėti muitą...

Pasinaudodami paties

B. Buračo valia paliktais per 10 tūkstančių negatyvų, saugomu Vytauto Didžiojo karo muziejuje, leidėjai šiame pirmame B. Buračo nuotraukų albume išleities tašku ir pradžią pradžia neatsitiktinai pasirinko fotografo išvaikštintas vietas – jo taip mylėtus mietelius, ypač mažuosius. Kiekvienas Lietuvos miestelio vaizdas – tarsi sušildytas paties menininko meilės, „paimtas“ iš paties gražiausio taško. Didžiausias B. Buračo nuopelnas tas, kad jis išgelbėjo tūkstančius vakykštės Lietuvos vaizdų, pašmerktų nugrimztų į nesugrįžtamą praeitį. Šiam darbui jis paaukojo visą savo vienišiaus gyvenimą.

(keliamas į 7 psl.)

Vilius BRAZENAS

Žvilgsnis į JAV politiką

Rašydamas porą dienų prieš JAV rinkimus bandau ne pranašauti, o apibūdinti JAV prezidento rinkimus apskritai ir šiuos – išskirtinai. Tam galiu panaudoti patirtį vienbalsujant dešimtyje rinkimų, bet keliais atvejais ir agituojant.

Patirtis sako, jog priešrinkinginės apklausos dažnai apgauna „ekspertus“. Ypač kai rungiasi baltasis ir juodasis kandidatai. Kadangi, pagal JAV „liberalus“, yra „politiškai nekorekтиška“ pasisakyti prieš juodą (kokis jis bebūt), atsiliepiantieji į apklausas dažnai meluoja juodolo kandidato naudai. Kita melavimo priežastis yra paplitęs nepastikejimas apklausų rengėjais. Todėl neturėtume nustebti, jei, nežiūrint pasiskiusiųjų

„už Obamą“ daugumos, laimėtų Makeinas.

Kuris kandidatas belaimėtu, nuo jo nedaug priklausys JAV vidaus ir užsienio politikos krypties nustatymas. Tai ne pirmieji rinkimai su šukiu „Permainos!“ Jei būna permainų, jų dydį ir kryptį nustato valdžioje įsitvirtinusiu, daugiausia globalistinės krypties, klika. Apie ją esu berods pakankamai prirašęs.

Kai 1976 m. rinkimus laimėjo demokratas Karteris prieš prezidentu buvusį respublikoną Fordą, padėti tiksliai apibūdino Floridos valstijos universiteto („liberalas“) profesorius Tamas Dajus Knigoje, „Who is running America?“ (Kasvaldo Ameriką?) jis „permainas“ nusakė trumpu sakiniu:

(keliamas į 2 psl.)

Biudžeto projektas tik spalio 20 d. pasirodė interneto tinklapyje, o Seimui pateiktas spalio 28 d., tai yra po Seimo rinkimų antrojo turo. Pagal įstatymą, biudžeto įstatymo projektas Seimui turėjo būti pateiktas iki spalio 17 d. Vyriausybė delsė jį parodyti rinkėjams iki rinkimų pabaigos. Tai kelia pagrįstus įtarimus, kad būsimo biudžeto projektasyra bloga žinia ir jo kai kurios rinkiminių pažadų išpildymais nekvėpia. Eurokomisarė Dalia Grybauskaitė šį biudžeto projektą vadina ekonominiem realijomis nepagrįstu išlaidavimu ir ragina Prezidentą V. Adamkų jo nepasirašyti, jei projektas iš esmės nebūs pakeistas.

Visiems smalsu, kas naujamame biudžeto įstatymo projekte rašoma. Pirma bloga žinia, kad 2009 m. vėl planuoja deficitinis biudžetas, tai

reiškia, kad dar labiau išaugusių valstybės skola, kurią anksčiau ar vėliau reikės atiduoti ir su nemažomis palūkanomis. Nacionalinio biudžeto pajamos planuojamos 30,2 milijardo litų arba 2,7 proc. didesnės nei šiaisiai metais. Išlaidos sieks 32,8 milijardus litų.

Biudžeto deficitas bus 2,6 milijardo litų arba 2,3 proc. nuo bendrojo vidaus produkto (BVP). Vis labiau blogėjant pasaulyje ir šalies ekonomikai, tokį biudžeto projektą pagrįstai galima vadinti išlaidavimu. Nors ekonomistai, finansų ekspertai, opozicija ir patys valdantieji dėl krizės ragina taupyti: pirmiausia mažinti valdžios išlaidas, projekte liekančias beveik šių metų lygio.

Iš daugiau nei 5 milijardų Lt, skirtų investicijoms, beveik 2 milijardai skiriami keilių tiesimui ir remontui. Nežiūrint asigavimai numatomai

valdžios pastatų remontui ir gražinimui, kai iš tikro renuvuoti būtina mokyklas, ligonines, daugiabučius namus, o darbai „dėl prestižo“ gali metus kitus palaukti.

Visos Lietuvos Vyriausybės socialinės sferos finansavimą skelbė prioritetu, bet šio kilnaus siekio įgyvendinimą vis atidėliojo geresniems laikams. Taip atsitiko ir ši karta. Tai yra antroji bloga žinia. Seniai pribrendusioms ir jau pernokusioms švietimo, mokslo, studijų, sveikatos ir socialinės apsaugos reformoms pinigų vėl nenumatyta. Didžiausiai asigavimai (apie 1,5 milijardo) numatyti tik atlyginimams kelti. Tai, žinoma, gerai, bet vien atlyginimų didinimui esminės reformos nepadarysi. Reikia kardinaliai gerinti darbo sąlygas, atnaujinti įrangą ir laboratorijas.

(keliamas į 2 psl.)

Išlaidauti ar taupyti

Dr. Povilas JAKUCIONIS

Išlaidauti ar taupyt

(atkelta iš 1 psl.)

Kultūra, kaip visada, liko paskutinėje vietoje. Nors asignavimai kultūrai numatomi apie 13 proc. didesni nei šiemet, bet vėlgi tai – tik dėl didinamų atlyginimų darbuotojams. 2009 m. vyksiančiai Dainų šventei numatyta 7 milijonai, istoriniams kino filmui apie Žalgirio mūšį – 3 milijonai, tačiau "Sibiro Madonos" planuose nėra... Lietuvos tūkstantmečio paminėjimui ypač svarbi Tautinio ir pilietinio ugdymo programa, tačiau šiai programai paliktašių metų finansavimas – 9 milijonai litų.

Labai svarbi valstybės išlaidų dalis yra Krašto apsaugos sistemos finansavimas. Nors numatomai išleisti 1,3 milijardo, tačiau 2 proc., kaip buvo įsipareigota NATO valstybėms, nebus pasiekta. Liksime tame pačiame lygyje kaip šiemet – tik 1,16 proc. BVP. Nors Šaulių sąjungai žadama duoti naują jaunimo pirminio rengimo krašto gynybai funkciją, bet finansavimas bus aiškiai nepakankamas – tik 2,4 milijonai litų.

Biudžeto projekte pasigedome Genocido aukų ir rezistencijos dalyvių rémi mo ir atminimo jamžinimo fondo eilutės. Pasirodo, kad ši programa atiduota LGGRT centriui, o fondo jau nebéra. Tylutėliai jis buvo panaikintas, nors G.Kirkilo Vyriausybė buvo pažadėjusi to nedaryti. Programai yra numatyta 954 tūkstančiai litų, tačiau kaip ir kas skirtys lėšas – neaišku.

2009 m. valstybės biudžeto projekte numatomai 25,533 milijardai litų pajamų ir 28,172 milijardai litų išlaidų. Valstybės biudžetas nuo nacionalinio skiriiasi tuo, kad Jame néra savivaldybių biudžetų, kurie su valstybės biudžeto dotacijomis sieks daugiau nei 8 milijardus litų. Į valstybės biudžeto pajamas įtraukta 5,274 milijardai litų Europos Sajungos parama, išlaidas – 1,26 milijardai litų Lietuvos įmoka į ES biudžetą. Kaip matome, skirtumas mūsų naudai – 4 milijardai litų! ES savo įsipareigojimus vykd.

Didžiausias biudžeto išstatymo projekto trūkumas yra lengvabūdiškas požiūris į šalies ekonomikos lėtėjimą. Analitikai šalyje ir užsienyje vienu balsu tvirtina, kad projektuojamų iplaukų biudžetas negaus. Dėl to reikią ženkliai – bent 10–15 proc.

sumažinti valdžios išlaidas. Vyriausybė mano, kad ji šiemis metams planuotą biudžetą surinks, kitais metais neva padėsiančios kosmetinės mokesčių išstatymų pataisos, kurių projektai Seimui svarstyti teikiami kartu su biudžetu.

Deja, realybė kitokia. Šiemet vien pelno mokesčių gali būti nesurinkta apie 400 milijonų litų, nes įmonių pelningumas smarkiai sumažėjo. Šią dieną biudžetas jau negavo arti pusės milijardo litų PVM mokesčio iplaukų. Nesurenkamas ir gyventojų pajamų mokesčis (GPM). Ateinančiais metais padėtis gali būti dar blogesnė. Tai yra didžiausia biudžeto, maitinančio apie pusę milijono Lietuvos gyventojų, blogoji naujiena. Ją G.Kirkilas stengesi nuslėpti bent jau iki Seimo rinkimų pabaigos. Kartu tai yra svarbiausia priežastis, dėl kurios TSLKD pirmininkas A.Kubilius ne kartą tvirtino, jog 2009 m. biudžeto išstatymą turi svarstyti, iš esmės taisyti ir priimti tik naujos sudėties Seimas.

Milionui Lietuvos pensininkų ir neįgaliųjų ne mažiau svarbus 2009 m. "Sodros" biudžeto išstatymo projektas, taip pat blizgantis rožine priešrinkimine spalva. Seimui teikiamas subalansuotas net su 700 milijonų litų pertekliumi "Sodros" biudžeto projektas. Bet ši projektą lydi kitas – "Sodros" įmokų tarifų padidinimo 2 proc. išstatymo projektas, sukelęs profsajungų ir verslo atstovų protestus. Jau ši rudenį "Sodros" biudžete žojoji milijardo litų dydžio skylė. Ji atsirado dėl to, kad ženkliai padidėjo išlaidos ne tik dėl padidintų motinystės atostogų ir priedų už didesnį darbo stažą, bet svarbiausia dėl to, kad G.Kirkilo Vyriausybė paėmė 200 milijonų litų nepriemokoms dirbusiems pensininkams mokėti ir nekompensoavo "Sodrai" už pavedimus į Antrosios pakopos pensijų fondus. Taigi ir "Sodros" biudžeto projektą teks taisyti.

Seimo valdyba vis neįrasho į darbotvarkes A.Stasiškio ir šio straipsnio autoriaus registruotas išstatymo projekto dėl valstybinių nukentėjusiųjų asmenų pensijų padidinimo. Turbūt tik buvusių tremtinių sąskaita valdantieji bando taupyt. Belieka laukti naujo Seimo žodžio.

Žvilgsnis į JAV politiką

(atkelta iš 1 psl.)

„Tai tik kosmetiniai pokyčiai“.

Tad panašiai bus ir šiuo atveju. Tik, žinoma, jei laimėtų Obama, ir Baltuosius Rūmus, ir Kongresą valdant tai pačiai partijai, tokis leninistinių pažiūrų JAV prezidentas gali padaryti nemažai žalos JAV ir pasaulio žmonių laisvei. Tačiau jau daug žalos padarę „išmintingi vyrai“, stovintys pasaulinės galios svertų užkiliuose, savo likimo nepatikės nei kokiam vien tik oratoriaus gabumus turinčiam „politiniams pusberniui“, nei politiškai „nei šiltam, nei šaltam“ Amerikos herojui. Su politiškai tingių bei abejingu JAV piliečių pagalba daug galios taškų yra užgrobusi migloje veikianti valdančioji klika – „establešmentas“ (išvirtinuose). Ta klika abiem didžiosioms partijoms jau priešrinkiniuose manevruose parastai įkombinuoja jos įtakai pasiduodančius kandidatus. Po to palieka jos pasamdytų smegenų (politikoje, akademijoje, finansuose, žiniasklaidoje) dviejų grupėms varžytis: kuri ateinančius ketverius metus bus arčiausiai valdžios galios lovio. Deja, yra suresta „užtvara“ neprileisti mažųjų, ypač antiglobalistinių pažiūrų, partijų. Pavyzdžiu, prieš Bušą (tėvą) dėl respublikonų kandidatūros į JAV prezidentus kovojo gal didžiausias parvergtų tautų draugas Petrikas

Bukenenas tada pareiškė: „Jei aš tapsiu JAV prezidentu, „Naujoji pasaulio santvaraka“ sugrius kaip kortų namelis“. Ir šiuose JAV rinkimuose dėl respublikonų kandidatūros neaiškių politinių pažiūrų Makeinu grūmėsi aiškiai konservatyvus, griežtas konstitucininkas Kongreso atstovas iš Teksono Ranas Polas. Tačiau didžioji žiniasklaida sėkmingai nuo balsuotojų nuslėpė jo kampaniją ir programą.

Lygiai sėkmingai slepia ir vieno advokato Obamai iškelia sensacingą bylą JAV federaliniame teisme. Advokatas kaltina Obamą melavimui, jog esas gimus JAV teritorijoje – Havajuose. Pagal kaltinimus, jis yra gimus Mombosoje, Kenijoje. Todėl jis neturės teisės kandidatuoti nei į JAV prezidentus, nei į viceprezidentus. Man gerai žinomi JAV šaltinių teigia, kad byla gali pasiekti Aukščiausiąjį Teismą. Todėl, jei kaltinamas laimėtu rinkimus, JAV kiltų konstitucinė krizė.

Vakarų ir Rytų globalistų, visuotinio pasaulinio galios monopolio siekiančių grupių kontroliuojama žiniasklaida daro įtaką ir mūsų politologams. Vienas jų TV debatuoja pavadinimo „nesamone“ kaltinimą Obamai, kad jis bendraujas su 1960 metų „amerikiečių teroristu“: „Obama tada buvo tik 9 metų“. Tačiau jis nebuvo devynmetis, kai to bu-

vusio teroristo, kuris 1960 m. planavo sprogdinti Pentagoną, salone buvo suorganizuota kampanija Obamai kandidatuoti Illinois valstijos Seimatą – karjeros pradžia.

Tad mūsų politologams ir piliečiams, kurių net 75 proc. esą balsuotų už juodajį leninuką – svieto lygintoją, būtų pravartu nesivadovauti vien žiniasklaida, kurią kontroliuoja „šlykščiausielementai“. Jie, anot Popiežiaus Benedikto XV „ilgisi pasaulinės valdžios“. O Popiežius Jonas Paulius II sielojosi dėl pasaulinio „materializmo“, kurį gali žmonijai primesti „leninistinis marksizmas“ arba „demokratinis kapitalizmas“.

Tad, gerbiamieji Lietuvos politiniai „rabinai ir rašto žinovai“: jei nesvarbu, ką apie mūsų tautos žudikus bando įspėti tautiečiai, privalėtumėte suklusti, ką sako net du po piežiai. Ir politologams ir LR piliečiams praverstų apie JAV sužinoti daugiau, negu skelbia Rytų ar Vakarų globalistų žiniasklaida.

Nejaugiai dar kas nors nėra supratęs, kad nuo JAV likimo daug priklauso ir tokiai valstybių, kaip Lietuva, likimai. Šiandieninė finansinė krizė tai dar kartą aiškiai įrodė. Autoritetingai kalbantiems apie JAV politiką apie tai dera sužinoti daugiau, negu mus informuoja Rytų ir Vakarų globalistų valdoma „didžioji“ žiniasklaida.

Naujoji valdžia ėmėsi darbo

Lapkričio 3 d. Vyriausioji rinkimų komisija paskelbė galutinius 2008–2012 m. Seimo rinkimų rezultatus. Išsi-aškinus ginčytiną atvejį Vilniaus Šeškinės apygardoje, kur galiausiai antrajame rinkimų ture priešsocialdemokratių Viliją Blinkevičiūtę laimėjo Tėvynės sąjungos narys Audronis Ažubalis, pergalę Seimo rinkimuose švenčia Tėvynės sąjunga–Lietuvos krikščionys demokratai, iš viso Seime gavę 45 vietas. Tuo tarpu Lietuvą valdė socialdemokratai teiškovojo 25 mandatus.

Vyriausioji rinkimų komisija oficialiai jau paskelbė, kad Tautos prisikėlimo partija (Valinsko "sambūris") rinkimuose laimėjo 16 vietų, partija "Tvarka ir teisingumas" (paksininkai) – 15, Liberalų sąjūdis (pirmininkas – E.Maišiulis) – 11, koalicija "Darbo partija + jaunimas" (uspaskylininkai) – 10, Liberalų ir centro sąjunga (zuokininkai) – 8, valstiečiai liaudininkai (vadovaujami Prunskie-

nės) – 3, Lietuvos lenkų rinkimų akcija – 3, Naujoji sąjunga (paulauskininkai) – 1 vieta. I Seimą dar pateko keturi save išsikėlę asmenys. Seime nebeliks dviejų frakcijų – Valstiečių liaudininkų ir Naujosios sąjungos.

Įdomu palyginti

Kalbant apie Tėvynės sąjungą, kurios sudėtyje rinkimuose dalyvavo ir buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai, įdomu palyginti šiuos Seimo rinkimus su praėjusiais. Šiuose rinkimuose užjungtinę Tėvynės sąjungos – krikščionių demokratų partiją balsavo apie 243 823 tūkst. rinkėjų. 2004 m. Seimo rinkimuose už TS balsavo 176 tūkst., Krikščionis demokratus – 16 tūkst. 2007 m. savivaldybių rinkimuose už TS balsavo 183 tūkst., už krikščionis demokratus – 55 tūkst.

Šiuose rinkimuose pasiekė Lietuvos politinių kalinių ir tremtinų sąjungos, su Tėvynės sąjunga susijungu-

sios 2004 m., situacija. Vienmandatėse rinkimų apygardeose ši kartą laimėjo trys šios organizacijos remti atstovai – TS Politinių kalinių ir tremtinų frakcijos pirmininkė Vincente Vaidevutė Margičienė, prof. Arimantas Dumčius ir prof. Vida Marija Čigrijienė. Iš Seimo traukiasi tris kadencijas Seime politinius kalinius ir tremtinius atstovavęs Povilas Jakučionis. Rinkimuose taip pat nedalyvavo ir Politinių kalinių ir tremtinų bendrijos bei Politinių kalinių sąjungos atstovas Antanas Napoleonas Stasiškis. Gaila, kad jaunoji LPKTS karta nesugebėjo šiuose rinkimuose patekti į Seimą: nei E.Strončiukui, nei B.Kažemėkaitei, nei J.Stanėnui ar P.Musteikiui pergalės šiuose rinkimuose nepavyko pasiekti. Tačiau šie rinkimai – ne paskutiniai. Tikėkimės, kad po ketverių metų šie politikai bus įgavę daugiau patirties ir politinio svorio, kad patektų į LR Seimą.

(keliamo į 3 psl.)

Naujoji valdžia ėmėsi darbo

(atkelta iš 2 psl.)

Palinkėkime jiems išvermės ir produktyvaus darbo.

Be to, į Seimą išrinkti tokie buvusiems politiniams kaliniam ir tremtiniam žinomės kaip Auksutė Ramanauskaitė-Skokauskienė ir dr. Arvydas Anušauskas. Liberalų gretose Seime dirbs ir Genocido centro vadovė Dalia Kuodytė. Reikia tikėtis, kad pastarieji Seimo nariai gerai atstovaus buvusių politinių kalinių ir tremtinii interesams. Jau dabar aiškėja, kad buvusių komunistų ketinta naikinti Pasipriešinimo okupacijoms dalyvių reikalų komisija tikriausiai pratekęs savo veiklą.

Atrodo, kad po pirmojo rinkimų turo TS-LKD partijos pirmininkui A. Kubiliui kreipusis į Lietuvą su klausimu, ar ji norinti rimtų permainų, ar ne, žmonės nutarė norintys tų permainų ir šiai politinei jėgai suteikė pakankamai mandatų, kad ji turėtų normalią daugumą Seime bei galėtų formuoti Ministrų kabinetą.

Būsimoji Vyriausybė

Jau spalio 29 d. keturių valdančiųjų koaliciją formuojančių partijų derybų metu buvo sutarta, kad TS-LKD užims Ministro pirmininko postą bei vadovaus septynioms ministerijoms. Tautos prisikėlimo partijai atiteko Seimo pirmininko postas bei dvi ministerijos, Liberalų sąjūdis vadovaus trimis ministerijoms, Liberalų ir centro sąjūdis – dviej. Tėvynės sąjungos–Lietuvos krikščionių demokratų atstovai vadovaus Finansų, Krašto apsaugos, Socialinės apsaugos ir darbo, Užsienio reikalų, Žemės ūkio, Ūkio bei būsimai Energetikos ministerijoms. Svarbu yra tai, kad krašto apsaugai vadovauti projektuojama Rasa Juknevičienė, žinoma kaip kietos politikos Tėvynės sau-gumo atžvilgiu atstovė. Žiniasklaida skelbia esą užsienio reikalams galėtų vadovauti prof. V. Landsbergis. Manau, kad šis duetas tikrai sužiūrėtų nacionalinius interesus ir nepaliktu mūsų naivių, pasiskliaujančių svetimųjų malone stipriųjų kaimynystėje.

Pirmas darbas, kurį nuveikė besiformuojanti naujoji Seimo dauguma ir būsimoji Vyriausybė – antikrizinės komisijos formavimas. Lapkričio 4 d. Seime įvyko Tėvynės sąjungos–Lietuvos krikščionių demokratų, Tautos prisikėlimo partijos, Liberalų są-

jūdžio bei Liberalų ir centro sąjungos atstovų darbinis pasitarimas dėl formuojamos Vyriausybės programos. Posėdyje buvo sutarta, kad bus svarstomi trys naujosios Vyriausybės veiklos gaires numatantys dokumentai.

“Vyriausybės programoje mes matome tris pagrindines dalis: antikrizinį veiksmų planą, skirtą ekonominės padėties stabilizavimui 2009 m. Antrajame dokumente išdėstome esminius kitų metų darbus ir bendras programines nuostatas. Be šių dokumentų parengimo laukia dar septyni papildomi darbai. Tai – socialinės atskirties mažinimas, švietimo reforma, sutelkiant dėmesį į aukštojo mokslo sistemą, sveikatos apsaugos ir valstybės valdymo reformos, investicijų ir eksporto skatinimas ekonomikoje, energetikos pertvarka bei kova su korupcija. Sutarėme, kad šiuos darbus imasi inicijuoti jau žinomi kandidatai į ministrus arba partijos, kurios yra prisėmusios atsakomybę pagal mūsų sutartą planą, “po pasitarimo žurnalistams kalbėjo TS-LKD pirmininkas A. Kubilius. Jis pažymėjo, kad yra sutarta dėl kai kurių pačių artimiausių veiksmų pertvarkant ministerijas ir apskritis.

“Socialinių reikalų ir darbo ministeriją planuoja pervađinti į Seimos ir socialinių reikalų ministeriją. Darbo departamentas būtų perkeltas į Ūkio ministeriją. Ūkio ministerijoje planuoja atskirti energetikos reikalus į atskirą ministeriją. Ketiname susitarti ir dėl ministerijų administravimo struktūros pertvarkos, kad ministerijos dirbtų efektyviau ir galėtų sėkmingesnai įgyvendinti naujas Vyriausybės politinę programą. Šią savaitę turėsime konkretų planą dėl apskričių mažinimo, orientuojantis į būsimųjų regionų struktūrą”, – sakė TS-LKD pirmininkas.

Pasklidus gandams, kad finansines problemas planuoja pradeti spręsti nuo socialinių lengvatų mažinimo ir net nuo motinystės atstogų trumpinimo, Andrius Kubilius pranešė, kad neketina tauputi valstybės lėšų mažindamas socialinę paramą žmonėms. Jis ketina apkarpysti valstybės valdymo, tai yra valdininkų, pajamas. Pirmoji žinia, jau dabar sklandanti po Seimą – Seimo nariams bus mažinami padėjėjų etatai – nuo trijų iki dviejų.

Ingrida VĖGELYTĖ

Tarptautinės žmogaus teisių organizacijos ir vyriausijos iš jų – “Tarptautinė Amnestija” skelbia susirūpinimą ir duomenis apie mirties bausmės naudojimą įvairiose šalyse. Kalbama ne apie įvairių terroristinių grupuocių išpuolius, bet apie ištatyti skaičiai įteisintas mirties bausmes.

Liepos mėnesį Irane mirties bausme – pakariant buvo nuteisti 28 žmonės už nužudymus, prievertavimą, ginkluotus apiplėšimus ir prekybą narkotikais. Irano valstybinė televizijos kompanija IRIB pranešė, kad nuosprendžiai buvo įvykdyti sostinės Teherano kalėjime Evin iškart vos paskelbus Aukščiausiojo teismo nuosprendį. Taip pat pranešta, jog tokios pat bausmės netrukus sulaiks aštuonios moterys ir vienas vyras už kraujomaišą, santuokos ryšių sulaužymą ir prostituciją. Tarptautinės Amnestijos duomenimis, pernai Irane mirties bausme, dažniausiai pakariant arba užmėtant akmenimis, buvo nuteista 317 žmonių. Beje, tai antra vieta po komunistinės Kinijos. Ten pernai buvo įvykdyta 470 mirties nuosprendžių. Iš viso 2007 metais įvairiose pasaulio šalyse mirties bausmė buvo įvykdyta 1252 žmonėms. Pernai nusikaltėliai buvo nuabasti mirties bausme 24 valstybėse: Afganistane, Bangladeše, Baltarusijoje, Vietname, Egipte, Irake, Indonezijoje, Jemene, Kinijoje, Kuverte, Libijoje, Pakistane, Saudo Arabijoje, Šiaurės Korėjoje, Singapūre, Kinijoje, Somalijoje, Sudane, JAV, Gvinejoje, Etiopijoje ir Japonijoje. Iš labiausiai išsivysčiusių valstybių šiame “juodajame sąraše” tik JAV ir Japonija, visos kitos – besivystančios šalys ir Kinija, vis dar oficialiai priskiriama besivystančių šalių kategorijai. Net 91 proc. įvykdomų mirties bausmių tenka šioms šalims: Kinijai, Iranui, Saudo Arabijai, Pakistanui ir Irakui. Trečiąją vietą pagal ši rodiklį

Įvykiai, komentarai

Mirties bausmės atsisako ne visi

užima Saudo Arabija. Joje pernai mirties bausme nuabasti 143, Pakistane – 135, JAV – 42 žmonės.

Komunistinės Kinijos lyderystė nieko nestebina. Kinijos Baudžiamajame kodekse numatyta daugybė įvairiausiu straipsniu, už ką galima gauti kulką į pakuauj. Tai – kyšininavimas, vengimas mokėti mokesčius, elektros linijų pažeidimai, prekyba padirbtais vaistais ir narkotikais ir t.t. Dauguma Kinijos žmonių priataria tokiai baudžiamajai politikai. Senasis žemynas – Europa – jau tapo laisvaja zona nuo mirties bausmės. Didžioji Vakarų Europos valstybių dalis mirties bausmės atsisakė dar praėjusio amžiaus šeštajame dešimtmetyje. Žlugus komunistiniams režimui Rytų Europos šalys mirties bausmės atsisakė devintajame dešimtmetyje. Išimtis – Baltarusija. Rusija, kaip Europos Tarybos narė, neratifikavo Europos Žmogaus teisių konvencijos protokolo Nr. 13, skelbiančio mirties bausmės nenaudojimą taikos metu. De jure Rusija mirties bausmės neatšaukė, nors 1990 metais žlugus Sovietų sąjungai paskelbė mirties bausmės moratorium. Kai kurios Europos valstybės – Arménija, Ispanija, Latvija ir Lenkija atšaukė mirties bausmę taikos metu defacto ir de jure ir neratifikavo protokolo Nr. 13. Tai reiškia, kad jos neatsisako vykdymo mirties bausmės karo metu.

Kitose šalyse požiūris į mirties bausmę taip pat nevienareikšmis. Tarkime, Azijoje ir Ramiojo vandenyno baseine 27 šalys iš 41 atsisakė mirties bausmės, Tolimuojuose Rytuose mirties bausmės vykdymo “tvirtovėmis” tapo Kinija ir Japonija. Beje, Japonijoje per pirmąjį šiuo metu pusmetį mirties bausmė

buvo įvykdyta sešiems žmonėms.

Posakis „Amerika“ yra Amerika“ pasiteisina ir dėl mirties bausmės. Nesvarbu, kad pačios Amerikos ir Europos konvencijos skelbia mirties bausmės atšaukimą, JAV iki šiol jų neratifikavo. Pagal mirties bausmės skaičių JAV užima penktą vietą. JAV prezidentas Dž. Bušas, aštuonečius metus buvęs Teksaso valstijos gubernatoriumi, patvirtino net 152 mirties bausmes valstijos nusikaltėliams. Labiausiai paplitęs JAV mirties bausmės įvykdymo būdas – mirtinė injekcija, pirmą kartą 1977 metais panaujota Oklahomos valstijoje. Ši praktika naudojama 35 valstijose iš 37, kuriose vykdoma mirties bausmė. Devyniose valstijose naudojamos elektros kėdės, penkiose – dujų kameros. Dviejose valstijose tai koma net pakorimo bausmė, dar dviejose – sušaudymas.

Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvena 5 proc. visos planetos gyventojų, bet amerikiečių piliečių turintys gali pasigirti tik kas ketvirtas pasaulyje. Kalėjimų įnamis. Per paskutinį ketvirtį amžiaus kalinijų skaičius Amerikos kalėjimuose išaugo net 4 kartus. Siu metu JAV kalėjimuose yra daugiau nei du milijonai “zekų”. Nenuostabu, kad kalėjimų ir kalinijų priežiūra tapo ištisa industriją. Taupydami pinigus JAV įstatymu leidėjai negaili ju kalėjimams ir kalinijų išlaikymui. Pavyzdžiu, šiuo metu garsiajame San Kventino kalėjime statomas naujas blokas nuteistiesiems mirties bausme. Jis kainuos net 400 milijonų dolerių. Iš viso Jungtinėse Amerikos Valstijose kalinimo įstaigoms ir kalinijų išlaikymui kasmet skiriama 60 milijardų dolerių.

Jonas BALNIKAS

Estijos lietuvių bendruomenės šventė

Estijos lietuvių bendruomenė (ELB) spalio 25 d. susirinko į tradicinę rudens gėrybių šventę, kurios metu buvo paminėtas ir ELB 20-metis.

LR ambasadorius Estijoje Juozas Bernatonis įteikė sidabro žymenis „Už nuopelnus“ ilgametėms ELB valdybos narėms Irenai Viilma ir Valerijai Pollupuu, o visiems aštuoniems ELB valdybos nariams – padėkos raštus už svarūpindėlialaike lietuvių bėdėjimą. Taip pat gavome padėkos raštus iš Estijos tauti-

nių mažumų sąjungos, Estijos kultūros ministerijos.

Sekmadieninės mokyklos mokinukai su savo mokytojais pralinksmino vaidinimu ir rudens motyvais išpuošta sale. Visi galėjo pavartyti ELB informacinius leidinius, metraščius, pirmą kartą atėję lietuvių – užpildyti ELB nario anketą.

Labiausiai džiugino rudens gėrybių aukcijonas, kurį linksmai ir išradinėjai vedė antstolis Alvidas su padėjėjais Irena ir Valerija. Jame spanguolių pradinė kaina buvo 30 kronų – nupirktos už 110

kronų; stiklainis voveraičių buvo įkainiuotas 50 kronų – nupirktas už 150 kronų;

darbščių lietuviškų rankų (Irenos Link) numegztos vilnonės kojinės parduotos ... už 220 kronų! Mildos Marijos kompaktinė plokštė su jėgos pratimų įrašu, Viktorijos sidabriniai auskarai, melionai, kopūstai, petražoles, marinuoti baravykai... I Valerijos krepši sukrito 2025 kronos!

Tačiau svarbiausia – puiki nuotaika ir džiaugsmas pabūti kartu.

Cecilia Rasa UNT

Algimanto apygardos partizanų žūtis

Tuo metu dirbau Svėdasų girininkijoje, buvau partizanų ryšininkas. Buvo įpareigotas pranešti partizanams, kada galima išeiti iš miško, kur tyko pavojai, o kur jų nėra. Buvo laikai, kai sniegui nenutirpus Balzagirio pievoje karklai pražydo raudonais kaip kraujas rožių žiedais. Kartą 1949 m. vasarą miške pasigirdo klaikus vilkų staugimas. Siaubo apimti gyvuliai, nutrūkę nuo grandinių, nerasdami vienos lakstę po laukus. Senoliai kalbėjo, kad niekada iki tol tokio staugimo negirdėjė. Tai buvo ženklas, jog artėja didelė nelaimė.

1949 m. lapkričio 1d. rytą, Visų šventųjų dieną, éjau į darbą. Peréjau Jaros upelio tiltą, užlipau ant kalno, ir staiga išgirdau stiprū sprogimą. Atsisukės virš miško pamačiau didelį dūmą, dulkių ir kažkokiu pagalių stulpą. Begalvojant, kas tai galėtų būti, kitas toks stulpas ir sprogimas dar kartą sudrebino žemę. Gal tai buvo manevrai, nes sutiktas žmogus sakė naktį girdėjęs vieškeliu riaumojančią mašinų gaudesį, – o miške yra tokia vieta, tinka manevrams. Buvo neramu. Nujuaučiau, kad tose vietose yra partizanų bunkerius. Netrukus suūžė, sudejavio giria. Šūviai ir granatų sproginėjimai susiliejo į vieną pratisą gausmą. Rodési, kad ir medžiai susiūbavo, norédami nusikratyti nepageidaujamą naštą. Tai ne manevrai, veikiau – išdavystė, nes patiemams sovietams surasti bunkerius beveik neįmanoma. Miške dažnai matydavau kareivių paliktas pėdas – ieškojo partizanų, badė kelmei, krūmelį bet – veltui.

Girininkija buvo Bajorų kaime prie vieškelio Svėdasai–Šimonys. Atėjės į kontorą nieko neradau, tik ant stalos raštelį, kad man reikia budeti prie telefono. Sėdėjau atsirémęs į sieną, o ji drebėjo nuo sprogimų. Atstumas nuo kontoros iki mūšio vietas buvo apie 4,5 kilometro. Vieškeliu nuvažiavo dengtos mašinos su enkavedis-tais ("skrebai") tame mūšyje nedalyvavo). Kai kurios iš jų tempė patrankėles ar minosvaizdžius, tarp jų glaudesi keli išmarginti šarvuociai. Mačiau iš miško atgal į Svėdasus grįžtančias mašinas. Jos važiavo lėtai, buvo girdėti dejavimai ir rusiški keiksmai. Matyt, vežė sužeistuosius, gal ir užmuštuosius. Kiek jų ten buvo – niekada nesužinosime.

Pirmas užpultas bunkeris buvo prie Pripedodo ežero. Jis – svarbiausias, nes Jame buvo visa Algimanto apygardos partizanų vadovybė. Bunkerio šurmas prasidejo 10 val. ryto. Aš ir mačiau tą pirmajį sprogimą. Visi bunkerai ir jų tuneliai būdavo užminuoti ir, iškilus pavojui, susprogdinami. Jie virsdavo apkasais, daugmaž tinkamais gynybai. Bunkeris buvo paimitas gerokai po pietų. Visi Jame buvę partizanai – apygardos vadas Antanas Starkus-Montė iš Zubiskių k., Šimonų valsč., Aleksys Matelis-Audenis iš Vikonų k., Svėdasų valsč., Albinas Pajarskas-Bebas iš Jotkonii k.,

Svėdasų valsč., Birutė Šniolytė-Ida iš Radviliškio, Stasė Vigelytė-Živilė iš Sliepiškio k., Svėdasų valsč., žuvo. Antras bunkeris buvo šтурmuotas Šimonų girioje, prie Demonų ežero. Išsprigdintas Tarzano bunkeris, žuvo trys partizanai, penki gyvi paimti į nelaisvę. Vėliau – Kęstučio bunkeris Šimonų girios pakraštyje, prie Sliepiškio kaimo. Žuvo penki partizanai. Ryto bunkeryje Barčios kalno papédėje. Šimonų girioje žuvo vienas partizanas, keturi paimti gyvi. Žaibo bunkeryje prie Iženos upelio, Šimonų girioje, žuvo penki partizanai. Valterio slėptuvės Šimonų girioje, sunaikinimo aplinkybės nežinomas. Joje gyveno ir remontavo ginklus partizanas Pranas Galvydis. Bunkeryje kitoje Svėdasų pusėje, Drobčiūnų kaimo

Memorialas Algimanto apygardos partizanams

miške, per susišaudymą žuvo 7 partizanai, Juozui Kimeklui-Rokui pavyko pabėgti. Žuvusiuji Šimonų girioje niekur nebevežė ir nebeniekino – kūnus sumetė į bunkerį griuvėsius, užmetė kelis kastuvus žemiu ir paliko. Vėliau žmonės savuosius deramai palaidojo, kiti liko nežinomi. Ir po daugelio metų žmonės, tose vietose grybaudami, uogaudami aptikdavo tų nelaimingų kaulų, kurie paniekindami mirė pastojo keliai įsibrovėliams. Amžina jiems garbę!

Jei nebūtų buvę išdavycių, partizanų niekas nebūtų suėmę. Bet tarp jų įsityrinė išdavikas Vytautas Kučys ir migdomaisiais užmigdė Algimanto apyg. štabo Rytų skyriaus vadą Albina Kubilių-Rūkštį bei Algimanto apyg. Šarūno rinktinės Vytenio būrio partizaną Alfonsą Vildžiūną-Vijoklį. Jie žinojo Šiaurės Rytų srities štabo vietą. Per tardymus buvo naudojamos įvairios poveikio priemonės, net elektros srovė. Tokiu būdu enkavedisi iškvodosavo suimtuosis.

1949 m. spalio 27 d. Kauno MGB grupė, vadovaujama viršininko pavaudutojo, MGB papulkininkio Poginovo ir centrinės MGB valdybos I skyriaus viršininko, MGB kapitono Dušansko, pagal Rūkštimo ir Vijoklio parodymus, išvyko kartu su arestuoti partizanu Vijokliu prie Šiaurės Rytų srities partizanų štabo Andrioniškio apylinkėje, Jovaišų sodyboje. Ten netikėtai aptiko ir suėmė Šiaurės Rytų srities vado Šarūno adjutantą Balį Žukauską-Princą ir Šarūno rinktinės Lengveniobūrio partizaną Juozą Jovaiš-Lokį. Juos žiauriai kar. kindami bandė sužinoti Algimanto apyg. štabovietą Šimonų girioje, Žvirblinio kaime.

Bronius SKARDŽIUS,
Laisvės kovų dalyvis

Tapti kaltu nereikėjo kaltės

Kvietiškio dvaro savininkė P. Butlerienė 1758 metais vienuoliams marijonams padovanojo žemės sklypą. Isteigtas vienuolynas ir šalia jo – miestelis, pavadinamas Marijampole. Ijo ribas įsiliejo ir buvę miestelis Starapolė. Marijonų vienuoliija po kurio laiko buvo panaikinta ir vėl atkurta.

Marijampolės vienuolyne buvo sukaupta didelė biblioteka, į kuriai paimta po du egzempliorius kiekvienas naujai išleistas lietuviškos knygos – ir religinio, ir pasaulietinio turinio. Sovietai 1940–1941 m. šią biblioteką barbariškai sunaikino.

Nepriklausomos Lietuvos metais Marijampolėje veikė Marijonų gimnazija. Jiveikia ir šiandien, direktoriumi dirba kunigas V. Brilius. Vienuolyne rūmuose gyvena buvę šios gimnazijos auklėtinis – emeritas kunigas Prosperas Būbnys, gimęs 1918 m. birželio 25 d. Marijampolės aps. Igliskelių valsč. Panausupio kaime. Jo tėvas buvo nagingas stalius. Statydamas kluoną pas vieną ūkininką, turėjusi aštuonias dukteris, pasipiršo vienai iš dukterų nors jau buvo atšventės 55 metų jubiliejų.

Šeima Panausupuje nusipirko 14 ha žemės su pastatais, pradėjo gyventi kaip visi to meto valstiečiai. Sulaukė penkių vaikų. Panausupio kaime, prie pat Amalvo pelkių (palių), gyveno pasiturintys ūkininkai. Būbniai, lyginant su kitais, atrodė tarsi mažažemiai. Sovietmečiu šis kaimas buvo suniokotas, gyventojai ištremti ir iš savų sodybų išvaikyti. Dabar šio kaimo laukuose išrengtas savyrtynas.

Prosperas Būbnys – jauniausias iš brolių. Baigęs pradžios mokyklą Uosinės kaime įstojo į Marijonų gimnaziją ir ją baigė. Vienas laisvamanis kaimynas pastebėjo, kad katalikiška gimnazija – "spastai" žmonėms gaudyti. Tačiau tikėjimas pavergė Prospero širdį, tad jis atitarnavės Nepriklausomos Lietuvos kariuomenėje įstojo į Kauno kunigų seminariją. Baigė, kunigo šventimus gavo 1944 m. ir buvo paskirtas į Kauno Prisikėlimo parapiją, nes klebonas F. Kapočius, artėjant Raudonajai armijai, pasitraukė į Vakarus. Jo pareigas perėmė kunigas J. Fabijanskas. Pastoracijos darbuose Prisikėlimo parapijos kunigai talkindavo kitų Kauno parapijų, ypač Vilijampolės, kungams. Kunigas J. Fabijanskas mokėsi su liūdnai pagarsėjusi J. Markuliu ir su juo bendravo. Nei kunigas J. Fabijanskas, nei kunigas P. Būbnys rezistencinėje veikloje nedalyvavo. Jie vykdė tik dvasininko pareigas, tačiau juos represuoti užteko ir to faktu. Saugumas Kaune užverbavo nemažai baž-

nyčios patarnautojų, stengėsi "išsijoti" kunigus.

Prosperas Būbnys areštavo 1945 metais. Trumpam įkalino Kauno saugomo rūsiuose, po to – kalėjime, vėliau išvežė į Šiaurę. Tik po metų, būdamas Pečioros lageryje, jis išgirdo nuosprendį – nuteistas 10 metų katorgos ir paskelbtas "liaudies priešu". Abėžėslageryje nuo geležinkelio valė sniegą, maisto prekių sandėlyje dirbo kroviku. Kad kaliniai "nesikėsintų" į sandėliuose sukrautus produktus, lagerio viršininkas stengėsi juos geriau pamaitinti. Vėliau Pečioros lageryje Prosperas Būbnys dirbo statybininku.

Iš lagerių į Lietuvą grįžo 1954 metais. Kunigavo keliose Raseinių parapijose – Paupyje, Girkalnyje. Jas uolūs pareigūnai stengėsi panaikinti –

Viena iš kunigo Prospero Būbnio apaštala-vietos – Vilijampolės Šv. Juozapo bažnyčia Kaune

Girkalnyje sudegė bažnyčia ir parapijos namai. Kunigai neturėjo nuolatinės gyvenamosios vietas, patalpų aukoti šv. Mišias ir atliki kitas religines apeigas. Parapijiečiai šiuo klausimu kreipėsi net į Maskvą. Tik Atgimimo metais, vadovaujant kunigui Juozui Kaknevičiui, Girkalnyje pastatyta nauja bažnyčia.

Kunigas Prosperas Būbnys stropiai atliko ganytojo pareigas. Gal kad priešinosi sovietų valdžiai, trukdydamas panaikinti Girkalnio parapiją, tačiau pareigūnai "priėjo iš kitos pusės", – apkaltino kunigą už tai, kad vaikus mokė Katekizmo tiesų. Sovietmečiu tai buvo uždrausta. 1963 m. kunigas Prosperas Būbnys nuteistas vienieriems metams kalėjimo. „Bausmę“ atliko Marijampolės griežtojo režimo kalėjime. Vėliau ganytojiskas pareigas éjo Lygumuose, prie Šiaulių Šv. Jurgio bažnyčios. Šiuo metu gyvena Marijonų vienuolyne Marijampolėje. Aleksandras JAKUBONIS

2008 m. lapkričio 7 d.

Tremtinys

Nr. 41 (823)

5

Albinas SLAVICKAS

Sveikiname

Mieloji Sese,
Greitai prabėgo metai,
Jaunystė – tik atsiminimiuose...
Alyvomis žydėjome
Ir sukomės verpetais.
Kas buvo gera, bloga –
Vadinkim likimu...

Garbingo 80 metų jubiliejaus proga sveikiname sesutę Alvyrą VALIŪNAITĘ-KANAUKIENĘ. Linkime stiprios sveikatos, ištvermės, kantrybės ir Dievo palaimos.

Sesuo Palmyra ir giminės

Garbingo jubiliejaus proga sveikiname ilgametę LPKTS Kauno filialo narę Alvyrą KANAUKIENĘ. Linkime ilgiausių metų, geros kloties ir stiprios sveikatos. Te-gul Jus visur lydi Aukščiausiojo palaima.

LPKTS Kauno filialo valdyba

Nuoširdžiai sveikiname atkurtos Vytauto apygardos partizaną, karį savanori, buvusį sovietų gulagų lagerių politinį kalini Joną GURSKĄ 80-ojo gimtadienio proga. Linkime sveikatos, neblėstančios energijos, ištvermės, sėkmės kasdieninių darbų sükuryje.

Bendražygiai

Buvusių Irkutsko sr. Zimos r. tremtinę Aldoną STAUGIENĘ nuoširdžiai sveikiname 70-ojo jubiliejaus proga. Linkime stiprios sveikatos ir Dievo palaimos.

Buvę Zimos tremtiniai

Gražiausiai gyvenimo metai kupini ieškojimo nerimo ir atradimo džiaugsmo, turtingi aukštų siekių ir prasmingų darbų.

Sveikiname LPKTS Klaipėdos filialo pirminką Pranciškų Vytautą MICKŲ garbingo 70-ojo gimtadienio proga. Linkime stiprios sveikatos ir Dievo palaimos.

LPKTS Klaipėdos filialas

LLKS Tauro apygardos partizaną, karį savanori Edvardą GUOGĄ-Glaudį sveikiname garbingo 95-ojo gimtadienio proga.

Didžiuojamės Tavimi, kad nepalūžes sunkių fizinių ir dvasinių išbandymų kelyje išlikai valingas ir drąsus, kad aktyviai dalyvaujti visuomeninėje veikloje ir kiek leidžia jėgos pasiaukojamai dirbi dėl Tėvynės laisvės ir gerovės.

Linkime tvirtos sveikatos ir Dievo palaimos.

LLKS Prezidiumas
LLKS Tauro apygardos taryba

Dėkoja

Mielieis bendražygiamis ir bendraminčiamis, kariams savanoriams, ryšininkams ir rėmėjams tariame nuoširdų partizanišką ačiū už paaukotas lėšas Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio pirmininko generolo Jono Žemaičio-Vytauto paminkliui, statomam Kaune, Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje. Šis paminklas tegul bylos ateities kartoms apie mūsų Tautos kovas už laisvę ir nepriklausomybę.

Jau sumontuotas paminklo pjedestolas. Likę darbai bus užbaigtai iki 2009 m. kovo 4 d. Paminklą atidengti ir pašventinti numatyta 2009 m. kovo 15 d. – gen. Jono Žemaičio-Vytauto gimimo 100 metų sukakties proga.

Dar kartą visiems nuoširdžiai dėkojame ir linkime sveikiems sulaukti šios garbingos šventės.

LLKS taryba

Sugrįžtu į vaikystės pasaulį, kad atsivertų prisiminimų vartai, pro kuriuos išėjau tą ankstyvą rudenį, kad pažvelgčiau plačiau, kad giliau suvokčiau, kad atrasčiau, išjausčiau meilę Lietuvai, giminėi, žmonėms. Kad suprasčiau Sibiro tremties kančių visumą ir partizaninės kovos krauso ašaros vertę...

Išėjau. Kuri kelio atkarpatikra – be vingių, duobių, taučinė – man parodė mokytojas. Jau mirės. Tik kuklus paminklas ženklinia vietą, kurioje po ilgų fizinių ir dvasinių kančių Amžinojo poilsio atgulė 1941–ujų Sibiro tremtinys Jonas Juodeška.

Susimąstau. Šviesus mokytojo paveikslas iškyla atminty, raiskus žodis – širdy. Išgyvenu mokytojo mąslų žvilgsni, kilnios minties skrydį...

Ne tas yra didis, prieš ką milijonai,
Prispausti vergijos, žemyn galvas lenkia,

O dvasioje keikia...

Mokytojas klasei deklamuojia Vincą Kudirką. Paskutinieji taikos metai. Lietuvos padangę raižo nematyti lėktuvai, apylinkėje kasami platus gilius apkasai.

“Kam? Kodėl” – vaikai klausia mokytojo. – “O Klai-pėdos krašto netektis, Dančingo likimas... Neramu, “– sako mokytojas ir giliai atsidūsta, tarsi nujaustų Lietuvos ir savo šeimos nelaimių vėrinį...

Dovanotos gėlės Tau, mokytojau, seniai nuvyto ir žiedai nukrito. Šiandien prie Tavo kapo dedu naują puokštę, kad pro krentančių lapų žaisme vėl suvistų kalijų žiedai. Siauras kaimo keliukas kviečia aplankytį mokytojo našlę Anelę Juodeškienę. Prie namo rūtų darželis, šulinys su svirtimi ir mielas žąsų gagenimas pasitinka mane. Matau našlelės klausiantį žvilgsnį: kas tu? Kokiu reikalau?

Prisistatau. Kalbamės po pusimčio metų. Vėl regiuojas mielą veidą, tik jau paženklintą tremties kančios, netekčių skausmo ir vilties sugrįžti, išlikti. Rugiagélėmis žydinčios jos akys dar saugo jaunystės ugnį.

Savo pašnekovės klausiu: “Stalino posakis: yra žmogus – yraproblema, nėra žmogaus – nėra problemos”, ką asmeniškai jums jis reiškė gyvenant už poliarinio rato?” – “Iš tiesų, tautų žudiko” vėždas pakibo virš Lietuvos ir jos žmonių. Tą įsimintiną 1941–ujų birželio 14–osios naktį stalinų parankiniai ištremė į tolimalią Šiaurę ir mūsų šeimą, prisdengdamis nakties tamša, kad kaimynai ne-

matytų, kad negreit sužinotu artimieji. Manau, kad tai trémimo vykdytojų bailumo pavyzdys.

Ginkluota sargyba apsupo Akmenynų pradinės mokyklos pastatą, kuriame gyvenome ir dirbome. Šeimos trémimui vadovavo Kalvarijos sau-gumo galva – Žemaitis, komunistinio pogrindžio dalyvis, iš pogrindžio išėjęs patekėjus stalinų saulutei. Jis padodino vyra kampe, įsakė nekalbėti, o man melavo: “Jus perkelsim į kitą apskritį, pasiimkite šiek tiek maisto, drabužių ir važiuojam, pa-skubekit!”

Toliau moteris pasakojo: “Aš pasimečiau. Ant rankų pakėliau šešių mėnesių miegantį sūnelį, paėmiau dalį drabužių, šiek tiek maisto. Pagalvojau: jei ko prireiks, atžiuosiu ir pasiūsiu, kad ir iš tolimiausio Lietuvos kampelio. Kitaip mąstė Žemaitis, stebédamas mano nerimą...” Kelionės tikslas paaiškėjo Kalvarijos traukinį stotyje, kai į gyvulinius vagonus sugrūžmunes. Praejo trys dienos. Išgirdau vyro aimaną: “Sudie, Tėvyne Lietuva, ar kada sugrįsim?” Pašnekovė sakė: “Sirdi sopoliai pjaustė, nualpau.” – “Tu verk, bus lengviau,” – patarė šalia buvusi moteris. Nerimo apimti tremtiniai kalbėjo rožini.

Traukinys sustojo už Vilniaus. Prasidėjo smurto, teroro, verksmo valandos. Kareiviai iš vagonų traukė vienmarškinius vyrus, sukruvindami, suplėsydami jų drabužius. Vaikai šaukė: “Tėveli, nepalik mūsų!”

Sovietų sadistai, užlaužę aukoms rankas, grūdo juos į kitus vagonus. Artėjo prie Juodeškų šeimos. Mokytoja Stasiulevičienė tarė: “Ne-verkim! Parodykim motinos lietuvių stiprybę. Mokėkime kentėti, juk mes tik maža au-ka prieš Lietuvos baisiąjų nelaimę.”

Kareivis, paėmės bylą, pradėjo skiemenuoti vyro pavarde. Kaip nežinai, kas vi-durnakyti nupučia nuo miegančių blakstienų sapną, taip nesužinojom, kodėl staiga suūkė garvežys ir mūsų ešelonas nudundėjo į Rytus.

Vyrai liko su šeimomis. Pro tylią raudą – džiaugsmo ir vilčių spinduliai...

Už Uralo sukaršiavo mažamečio Gintaro Juodeškos, tremtinio, gležnutis kūnelis. “Maitinti neturėjom kuo. Iš sielvarto dingo motinos pie-nas. Pakviečiau ešeloną gydy-

Už poliarinio rato

toj. Jis man padavė sausainį ir tarė: “Maitink ligonį”. Tie “vaistai” nepadėjo.

Išlaipino Barnaule. Tremtinius sutiko suodinas miestas. Sūnelis karščiavo. Nubėgau į ligoninę. Ten seselė suleido vaistų, dešimt kartų stipresnių, nei nurodė gydytojas. Sūnelis mirė ant mano rankų. “Skuskitės”, – patarė gydytojas, išdavės mirties pažymą. Pirmas lietuviškas kryžius paženklino mažojo tremtinio kapą pravoslavų kapinėse. “Tu buvai mūsų meilė, sveikata ir turtas”, – įrašėme liūdesį kryžiuje.

Maliarija susirgo ir išmirė tremtinį mažamečiai vaikai. Rusų kapinėse parimo kata-likiski kryžiai, kuriuos vėliau išgriovė ir sudegino sentikiai. Kentėjo ir mirusieji.

Vieną dieną atklydo žinia: prasidėjo karas. Sužibo vil-tis... Tačiau mūsų ešelonas ju-dėjo Altajaus miškų link. Per žiemą kirtome ir genėjome Altajaus kedrus ir plukdėme Angaros upe sielius. Pavasarį miško proskynoje pasodinau tris kibirus bulvių. Jų val-gyti neteko, nes frontas artėjo į Rytus ir tremtinius nuga-beno toliau nuo ugnies linijos. Bulvių pasėli pardaviau už penkis kilogramus druskos. Pravers. Ir naujoje vietoje ti-kėjausi rasti dilgelių... Oi, kaip skaudžiai suklyda.

Barža mus neše Angaros upe, toliau pasuko į Lenos upę. Plaukėme į žemupį, toliau nuo fronto. Jau ir Lap-tevų jūra, o barža nenustojo. Vyras aiškino: “Plaukiam rytų kryptimi”. Jūra rami, švyti, spindi gėstančios sau-lės spalvomis, nenusileisda-ma suka ratu aplink baržą. Dar poliarinė diena. Jau-nuolis aiškino: “Greitai sau-lelė nusės už horizonto ir pa-tekės tik po šešių mėnesių”.

Draugėn susibūrė tremtiniai gieda “Marija Marija...” arba dainuoja “Ar atsimeni namelį”. Tada užplūsdavo mintys: “Kaip gyveni, mama, Lietuvoje, po aprūkusiu ka-ro dangumi? Kokie likimo vėjai jus blaško, mano bro-liai ir sesės?”

Barža iš Laptevų jūros pa-suko Janos upe. Sužinojome, kad mus priglausios plika pa-krantė tiesiog po dangaus skliautu. Išlaipino Sastanacho vietovėje. Tai buvusi ja-kutų medžiotojų poilsiauvietė. Dar matėsi buvusių jurtų žymės. Tai štai kur ta “kita ap-skritis”, į kurią mus atbogino Žemaičio parankiniai.

(Bus daugiau)

Lietuviai svetur

Iš kur ta meilė Lietuvai?

Kazys Baronas gyvena Vokietijoje, netoli Mannheimo miesto, gražioje, apipintoje vijokliais viloje ant kalvos. Nuo čia atsiveria didinga viurio Bavarijos, žaliais pievų kvadratais ir srauniais upeliais išmarginta, panorama. Jis – Čikagos laikraščio „Draugas“ korespondentas Europoje. Daug keliauja, rašo apie lietuvius, gyvenančius svetur, apie žmones, kurių susieti su Lietuva yvairais draugystės ryšiais, padedantys mūsų emigrantams iškurti vienoje ar kitojje pasaulio šalyje. Jি domina viskas, kas turi tam tikras sąsajas su Tėvynė.

Tie žmonės su didele pačia prisimena Lietuvą. Dažnį vedé, sulietuvėjo, liko gyventi mūsų krašte, kiti, jrode vokišką kilmę, persikelė į Vokietiją. Jiems priklausė, jau dabar miręs, Vasario 16-osios gimnazijos darbuotojas Hansas Giesė, kalbėjės net dzikiška tarme. Jি nuo bado mirties išgelbėjo Lietuvos ūkininkai, tad dabartines Vokietijos vyriausybės finansinė parama gimnazijai ne išmunda, bet neįkainojamas gyvybių išgelbėjimo atlygis.

Jis sutiko ir buvusius vermachto karius, peržygiavusių 1941 m. birželį per Lietuvą. Vieną iš jų rado ligoninėje, kuris kovėsi prie Šiaulių ir tik dėl atsiklinimo liko gyvas. Vėliau su juo susitiko Mannheime surengtame Vilniaus M.K. Čiurlionio muzikos mokyklos smuikininkų koncerte. Su juo buvo dar vienas žmogus, 1944 m. liepos mėnesį kovoje Vilniuje.

Tai netikėtos pažintys, nes išgirdė kalbančius vokiškai – prie bažnyčios, krautuvėlėje ar valgykloje, vokiečiai klaušia: „Ar nebūsite iš Rytprūsių?“ Matyt jų kalboje yra Rytprūsių akcento. Kaziui Baronui ne kartą prisiėjo aiškinti, kad jis – grynas lietuvis ir nieko bendro neturi su Mėmelio krašto gyventojais. Tačiau vieną susitikimą jis prisimena su dideliu malonumu: „Kiek ilgiau norėčiau pakalbėti apie vokietij ekonomistą dr. Fridolino Scheurlę. Susipažinau su juo, berods, prie septynerius metus Mannheime. Jis pakvietė Vilniaus universiteto dainų ir šokių ansamblį, kuriam vadovavo Vidas Aleksandravičius. Jis apmokojo ansamblio viešnagės išlaidas, vienas pirmųjų Vokietijoje pristatė lietuvių taučinių meną, surengdamas vieną koncertą nemokamai Mann-

heimo banko patalpose, kitą – ištaigingos pilies salėje, įsteigė dviems Mannheimo universito Lietuvos studenčiams stipendijas. Iš kur ta meilė Lietuvai? Ilgai kalbėjaus su geraširdžiu Fridolinu Scheurlė, ir jis prisipažino.

1944 m. liepos mėnesį kovodamas Vilniuje buvo sunkiai sužeistas. Septyniolikmetė jaunuoli išgelbėjo vokietis gydytojas bei Lietuvos žmonės, priglaudė pas save. Jie parūpino jam badaujančiam maisto ir medikamentų, rūpinosi kaip savo vaiku. Paveikės jis dirbo Vilniaus universitete, tvarkė aplinką. Jo gailėjosi visi – ir dėstytojai, ir studentai. Pastarieji atiduodavo atsineštus iš namų sumuštinius.

Šiandien jis – milijonierius. Turi didelę statybos įmonę, Mannheitene viešbutį, paliko verslo ryšius su Lietuva. Jo atsakymas, iš kur ta meilė Lietuvai, buvo trumpas: „Gyvybė – neįkainojami pinigai, tad nors stipendijomis noriu atlyginti lietuviams ir studenčiams už tai, kad šiandien esu gyvas.“ Dar vienas vokiečio belaisvio prisiminimas, atspindintis lietuvių geraširdystę, dosnumą ir krikščionišką meilę. Jis rašo: „Stovyklos viršininku buvo lietuvis puskarininkis. Tai turėjo didelę reikšmę, nes sekmodieniai buvo laisvi, teisingi maisto daviniai ir – jokių priekabių. Kartą, Sekminiu išvakarėse, kai antroji pamaina vakare grįžo į stovyklą, viršininkas visiems įsakė prieš baraką išsirikiuoti. Stovėjome 100 vyru vaka-ro tamsoje, toli matydami tylių mišką. Vertejo pagalba viršininkas pasakė: „Katalikai rytoj gali eiti į kaimo bažnyčią“. Grupių vadovai sudarė sarašus, laukėme rytojaus. Aštuntą valandą ryto – žygis. Tai buvo graži ir laiminga žygiuotė į bažnyčią. Mus lydėjo du beginkliai sargybiniai. Žygiavome grupelėmis laisvai, nesijausdami belaisviais. Po pusvalandžio atsivėrė platus ūkininkų laukai, pamatėme aukštą bažnyčios bokštą ir varpinę. Šventiškai apsirengę ūkininkai stovėjo šventoriuje ir linktelėdavo galvą, moterys, pasidabinusios įvairiaspalvėmis skarelėmis, taip pat mus stebėjo. Visais keliais lietuvių ėjo į bažnyčią. Atrodė, kad visas kraštas, visi ūkininkai šią iškilmingą dieną rinkosi į Dievo namus. Tai buvo nuostabios Sekminės! Mes vieni joms buvome pasiruošę.

Jau ryte prie šulinio nusiplo-

vėme batus, rūpestingai palaipēme autus, į kepures įsi-segėme po žalią rūtos šakelę. Prie bažnyčios stovėjome kaip laisvi tarp laisvų žmonių. (lietuvių buvo taip pat, Maskvos pavergti, ir juos akyli stebėjo KGB darbuotojai.)

Staiga bažnyčios duryse pamatėme kunigą. Jis priėjo prie mūsų, juokėsi, kalbėjo, spaudė rankas. Tą Sekminiu dieną supratome jo kalbą be vertėjo. Gerbėme mielo veido žilagalvį kunigą, nes žinome, kad tai jis iš mūsų viršininko išsprāsė leidimą išklausyti Sekminiu dieną šv. Mišių. Žinia, jis daug kuo rizikavo. Pakėlės ranką kungas pakvietė mus į bažnyčią, sustatė netoli altoriaus. Bažnyčia buvo pilna vyru ir moterų. Baroko stiliaus bažnyčia tądien buvo per ankštą tikintiesiems.

Nuskambėjo seniai, labai seniai mums girdėti vargonai ir giesmė, atliekama soprano. Klūpojome kartu su lietuvių priimdamis Šv. Komuniją. Vargonai, giesmės – viskas kaip namuose. Tada į galvą neatėjo mintis, kad esame belaisviai. Iš bažnyčios išėjome paskutiniai. Mergaitės stovėjo su trim dideliais duonos kepalais ir atidavė juos mums. Paėmėme Sekminiu dienos duoną kaip didžiausią dovaną, mažesnius kepalus – iš moterų ir vyru. Karštai jiems padėkojome. Pasirodė ir kungas – spaudė mums ranką, mojavo mums einant. Miške dalinomės duoną – kiekvienas gavo savo dalį. Tai buvo skalsi lietuviška duona. Norėčiau žinoti, kur šiandien tas kungas, ministrantai, choristai, įvairiaspalvėmis skarelėmis pasipuošusios moterys, rimtais veidais ūkininkai?!

Šiuo klausimu užbaigė vokietis prieš 15 metų rašytus prisiminimus. Juos Kazys Baronas paėmė iš savo draugo V. Banaičio, gyvenančio Vokietijoje. Lietuvos bendruomenės krašto valdyba išleido lankstinuką „Eine Dokumentation“. Jame aprašyta vokiečių belaisvių Sekminiu šventė Lietuvoje...

Dabar Kazys Baronas renka medžiagą savo knygai apie „Vilko vaikus“ (Wolf Kinder), tą vardą gavusius iš nauvynių miškuose, kadangi išbandė Rytprūsių vaikai, duonos ir prieplaudos ieškojo Lietuvos ir įrajo rado mūsų tėvų kraštę. Su dekingumu ir pagarba jie prisimena Lietuvą...

Midas URBONAVIČIUS

ILSEKITES RAMYBEJE

Anelė Valikonaitė

1923–2008

Gimė Anykščiuose. Mažametę Anelę globojo, leido mokyti teta Petronėlė. Baigė keturias gimnazijos klasės. Užėjus antrajai sovietų okupacijai Anelė išitraukė į rezistencinę veiklą. Buvo aktyvi Algimanto ir Vytauto apygardų partizanų ryšininkė. 1947 m. areštuota, tardyta Vilniaus Lukiskių kalėjime. Kalėjo Kemerovo, Kazachstan, Karagandos lageriuose. Paleista 1954 m., tačiau į Lietuvą negalėjo grįžti, liko tremtyje. Nelegaliai grįžo į Lietuvą, buvo persekiojama. Atgimimo laikotarpiu buvo aktyvi, suteikė daug vertingos medžiagos, paliko istorijai iš lagerio parvežtų eksponatų. Palaidota Anykščių kapinėse. Užjaučiame broli su šeima.

LPKTS Anykščių filialas

Stasė Verbickienė

1932–2008

Gimė Ukmergės aps. Skiemonių valsč. Janydžių k. pasiturinčių ūkininkų šeimoje. Baigusi pradinę mokyklą dirbo tėvų ūkyje. Užėjus antrajai sovietų okupacijai šeima buvo iutraukta į tremiamųjų sąrašus. 1951 m. ištremti į Krasnojarsko kr. Emiljanovo rajoną. 1958 m. grįžo į Lietuvą – Anykščių rajoną, Juškonų kaimą. Kartu su vyru užaugino tris sūnus. Stasė Verbickienė buvo uoli katalikę, aktyvi LPKTS Anykščių filialo narė. Palaidota Anykščių r. Skiemonių kapinėse. Užjaučiame sūnus.

LPKTS Anykščių filialas

Danguolė Trumpaitė–Telksnienė

1933–2008

Danguolė Trumpaitė 1952 m. į Sibirą išežė iš Vilniaus universiteto auditorijos. Atsidūrė Krasnojarsko krašte. Plytų fabrike jai teko patys sunkiausiai darbai. Po dvejų metų gavo leidimą nuvykti pas 1951 m. į Krasnojarsko kraštą ištremtus tėvus.

Į Lietuvą grįžo 1958 m. Ištakėjo, užaugino du sūnus. Dirbo Aluntos vidurių mokyklos bibliotekos vedėja.

Palaidota Aluntos parapijos kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame vaikus ir artimuosius.

LPKTF Molėtų skyrius

Stasė Litvinaitė–Špokauskienė

1948–2008

Dar prieš Stasės gimimą jos tėvas buvo įkalintas Irkutsko sr. Taišeto lageriuose. 1949 m. Stasė su motina buvo ištremta iš gimtojo Dargužių k., Klaipėdos r., į Troicko k., Tasejevsko r. Krasnojarsko kr. 1957 m. sulaukė leidimo grįžti į tėvynę. Gimtuosiuose namuose gyveno šeimai žmonės. Prisilaude pas senelį Lenkimuose, vėliau persikraustė į Klaipėdą. Baigė aštuonmetę ir išstojo į pedagoginę mokyklą. Dirbo Klaipėdos 9-oje, vėliau – 24-oje mokyklose. Ištakėjo, susilaukė trijų sūnų. Buvo LPKTS Klaipėdos filialo sekretorė.

Nuoširdžiai užjaučiame sūnus su šeimomis ir visus ją pažinojusius.

LPKTS Klaipėdos filialas

Jonas Grincius

1955–2008

Gimė tremtinių šeimoje Buriatiijoje, Zaigrajevo rajone. 1961 m. su tėvais grįžo į Lietuvą, apsigyveno Linkuvoje. Baigė Radviliškio PTM, išsigijo vairuotojo suvirintojo specialybę. Buvo vedės. Po autoavarijos liko neįgalus, grįžo gyventi pas tėvus.

Palaidotas Lygumų kapinėse.

Užjaučiame seserį ir artimuosius.

LPKTS Radviliškio filialas

Knygų tremties ir rezistencijos tematika bei naujus „Laisvės kovų archyvo“ numerius galite įsigyti LPKTS būstinės knygynelyje, Laisvės al. 39, bei Tremties ir rezistencijos muziejuje, Vytauto pr. 46, Kaune.

Stasys Čépla-Vilkas

Tautai nusipelnę žmonės dažnai gyvena neįvertinti, neretai užmiršti. Tai galima pasakyti ir apie narų Tauro apygardos Vytauto rinktinės 44 kuopos partizaną Stasį Čéplą-Vilką.

Gimė 1917 m. Elveriškių k., Lazdijų aps., valstiečių šeimoje, auginusioje šeisis sūnus ir dukterių. Vyriausias sūnus Stasys, būdamas gabus, paliko žagré ir nuėjo tarnauti į Alytaus Kuniogaikštienės Birutės 2-ajį ulonų pulką. Turėjo apdovanojimų, buvo pakeltas puskarininkiu, pradėjo lankytis aukštesniuosius karininkų kursus. Tačiau 1940 m. sovietams okupavus Lietuvą, pulkas buvo išformuotas. Stasys grįžo į téviškę. 1941 m. birželį jis – sukilėlių gretose, vėliau tapo LLA nariu. Išgirdės generolo P. Plechavičiaus kvietimą, nedelsdamas suorganizavo gimtojo kaimo vyrus. Tarnavo Kalvarijoje, Vietinės rinktinės 304–ajame batalione. Už pogrindinės LLA spaudos platinimą ir už paipriešinimą vokiečių komendantui, 1944 m. pavasarį Stasys areštuotas ir nuėtas mirties bausme. Tik per stebuklą išliko gyvas.

Prasidėjus antrajai sovietų okupacijai S. Čépla su

keturiais broliais sudarė kuopelės branduolių, prie kurio noriai jungėsi būriai. 1945 m. gegužę Stasys tapo pirmuoju šios kuopos įkūrėju ir vadu. Nepaprastai drąsus, bebaus, reiklus sau ir kovotojams, negailestingas stribams, kolaborantams ir išdavikams, kuopos vadas Vilkas tris supuse metų sėkmingai vadovo 44 kautynėms, priešui pridarė daug nuostolių. Dalyavo Rudaminos, Merkinės, Miroslavo, Gudelių puolime, išlaisvino ten buvusius suimtuosius, kurių daugelis išsiliejo į partizanų gretas. 1947 m. gruodį Stasys su partizanu Boksu aplankė sunkiai sužeista Vitę Čéplą-Uosį. Išdavikas tai žinojo ir praneše čekistams. Nelygioje kovojo Uosis su Boksu žuvo, sužeistas Vilkas pateko į nelaisvę. Po nežmoniškų kankinimų nuteistas 25 metams be teisės grįžti į Tévynę. Deja, nepriklausomoje Lietuvoje, užkuariajis kovojo ir žuvė keturių broliai, buvę sovietinių laikų prokurorai, remdamiesi ne liudininkų parodymais, bet tardytojų per kankinimus sukurtais protokolais, narsaus Tévynės sūnaus nereabilitavo. Stasys negavo minimalių paramos iš valstybės, pasutinius gyvenimo metus praleido Šv. Arkangelo Mykolo globos namuose Marijampolėje. Buvę bendražygiai lankė ir šelpė Stasi, išėjusi į Amžinę, gausiai susirinko palydėti į Amžiną kelionę.

Ilsėkis, brangus broli – Lietuvos karžygys, toje šventoje žemelėje, už kurios laisvę kovoja.

Išbuves 27 metus katorgo-

Pro memoria

je, neturėdamas teisės grįžti į Lietuvą, apsigyveno Černiachovskyje. Tik 1992 m. grįžo į Tévynę. Deja, nepriklausomoje Lietuvoje, užkuariajis kovojo ir žuvė keturių broliai, buvę sovietinių laikų prokurorai, remdamiesi ne liudininkų parodymais, bet tardytojų per kankinimus sukurtais protokolais, narsaus Tévynės sūnaus nereabilitavo. Stasys negavo minimalių paramos iš valstybės, pasutinius gyvenimo metus praleido Šv. Arkangelo Mykolo globos namuose Marijampolėje. Buvę bendražygiai lankė ir šelpė Stasi, išėjusi į Amžinę, gausiai susirinko palydėti į Amžiną kelionę.

Ilsėkis, brangus broli – Lietuvos karžygys, toje šventoje žemelėje, už kurios laisvę kovoja.

Bendražygiai

ILSĒKITĖS RAMYBEJE

Antanas Darginis

1927–2008

Gimė Auksodės k., Laižuvos valsč., Mažeikių r. Prieklausė Lietuvos demokratinės kovos sąjungai, pavaldžiai partizanų Alkos rinktinei. 1948 m. suimtas. Ypatingojo pasitarimo nuteistas 10 metų lagerio. Kalėjo Intos Minlage, Komijoje. Dirbo anglies kasykloje. Po aštuonerių metų išleistas į laisvę nuvyko pas ištremtą šeimą į Suetichos gyvenvietę Taišeto rajone Irkutsko srityje. Vedė tremtinę Danutę.

1958 m. grįžo į Mažeikius. Iki pensijos dirbo Mažeikių elektrotechnikos gamykloje. Prasidėjus Atgimimui aktyviai dalyvavo buvusių tremtinii ir politinių kalininių organizacijų veikloje.

Palaikotas Mažeikių r. Laižuvos miestelio kapinėse. Nuoširdžiai užjaučiame žmoną Danutę ir sūnų Vytautą.

LPKS Mažeikių skyrius

Elena Griciūtė-Jakštonienė

1928–2008

Gimė Palangoje. Augo su penkiais broliais, iš kurių du – Vytautas-Žilvinas ir Povilas-Nendrė, buvo Žemaitijos apyg. Kardo rinktinės Narimanto kuopos partizanai. Jie žuvo dėl Lietuvos laisvės. 1948 m. šeima ištremta į Irkutsko sr. Irkutsko r. Solnopiošino k. Dirbo miškų ūkyje. 1953 m. susituokė su tremtiniu Poviliu, susilaikė dukters ir sūnaus.

I Lietuvą grįžo 1960 m. Apsigyveno Klaipėdos r. Girkalių kaime. Iki pensijos dirbo žemės ūkyje.

Palaikota Palangos kapinėse. Užjaučiame artimuosius.

LPKTS Palangos filialas

Serapinas Kitkauskas

1933–2008

Gimė Molėtų r. Antadurių k. ūkininkų šeimoje. Mokėsi Utenos berniukų vidurinėje mokykloje. Anksti neteko motinos. Prasidėjus partizaniniams karui suėmė broli Napoleoną. 1948 m. Serapiną su tėvu ištremė į Krasnojarsko k. N. Ingašo r. Kliucių kaimą. Vėliau buvo perkeltas į Rešotus. Dirbdamas mokėsi vidurinėje mokykloje. 1956 m. grįžo į Lietuvą, apsigyveno Kaune. Baigė Kauno politechnikos institutą, tapo inžinieriumi šilumininku. Sukūrė šeimą, sulaukė dukters ir sūnaus. Dirbo "Komprojekte". Nuo 1990 m. aktyviai dalyvavo LPKTS Kauno filialo veikloje.

Palaikotas Kauno Eigilių kapinėse. Užjaučiame dukterį, sūnų, broli su šeimomis ir artimuosius.

LPKTS Kauno filialas

Vladas Viršilas

1927–2008

Gimė Telšių r. Neverdėnų k. ūkininkų šeimoje, auginusioje aštuonis vaikus. 1948 m. šeima ištremta į Krasnojarsko kr. Nižneingašo rajoną. Dirbo miško paruošimo darbus. Tremtyje susipažino su likimo drauge Albina Graukauskaite, sukūrė šeimą. Sulaukė sūnaus. Deja, po penkių mėnesių sūnus liko amžiamis Sibiro žemėje. 1960 m. grįžo į Lietuvą, apsigyveno Kuršėnuose, Micaičių gyvenvietėje. Micaičių bažnyčioje 20 metų dirbo zakristijonu. Su žmona užaugino penkis vaikus. Buvo aktyvus LPKTS Kuršėnų filialo narys.

Palaikotas Micaičių kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame šeimos narius, gimines, artimuosius.

LPKTS Kuršėnų filialas

Skelbimai

(atkelta iš 1.psl.)

Kad praeitis gyventų mumyse...

Balio Buračo surinkta ir stiklo negatyvuose užfikuota fotomedžiaga apie Lietuvos miestelius ir bažnytkaimius ypač svarbi, nes yra materialus dokumentas – Lietuvos architektūros, urbanistikos ir taikomosios bei dekoratyvinės dailės istorijos šaltinis. Jis turi padėti šiuolaikiniams gyvenimui, naujajai architekturai bei urbanistinei kū-

rybai, suteikti impulsą naujai, aukštesnei jos kokybės pakopai pasiekti. Čia ir glūdi Balio Buračo darbo prasmės raktas.

Šiuos ir kitus prasmingus lietuvių fenomeno gyvenimo ir kūrybos analizés epizodus leidinio pristatymo metu patiekė Vytauto Didžiojo karo muziejaus direktorius plk. ltn. Gintautas Surgailis, architektas prof. Jonas Minkevičius, gyviausioji Fondo saugotoja Janina Karosevičiutė, albu-

mos sudarytoja, Fondų apskaitos ir apsaugos skyriaus vyriausioji muziejininkė Danutė Tamošaitienė, Marijus Buračas. Renginyje lietuviško folkloro melodijomis džiugino Vytauto Didžiojo universiteto ansamblis „Linago“, vadovaujamas Laimos Prošutės ir Vilmos Čiplytės. Taip pat buvo rodomas dokumentinio filmo ištraukos, primenančios unikalų lietuvių Balį Buračą.

Dalia MACIUKEVIČIENĖ

Rezistencijos ir tremties muziejus Kaune prašo padovanoti originalių eksponatų, liudijančių Lietuvos gyventojų pasipriešinimą, kalinių lageriuose, tremtį. Muziejų domina dokumentai, originalios nuotraukos, apdovanojimai.

Kreiptis: Vytauto pr. 46, Kaune. Tel. (8 37) 323 179.

Lapkričio 16 d. (sekmadienį) kviečiame į LPKTS Biržų filialo 20-mečio šventę. 11 val. šv. Mišios Šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje. 13 val. iškilmingas minėjimas Biržų kultūros centre.

Lapkričio 16 d. (sekmadienį) 14 val. Klaipėdos universiteto Jūrų technikos fakulteto aktų salėje (Bijūnų g. 17) įvyks LPKTS Klaipėdos filialo įkūrimo ir veiklos 20 metų sukakties minėjimas ir vakaronė. Maloniai kviečiame dalyvauti.

SL289

Redaktorė - Jolita Navickienė
Redakcija: Aušra Šuopytė,
Dalia Maciukevičienė,
Vesta Milerienė

Mūsų adresas: Laisvės al. 39, LT-44309 Kaunas, tel. (8 37) 323 204, faksas (8 37) 323 214
Indeksas 0117. El. paštas: tremtinys@erdves.lt, LPKTS puslapis internte: <http://www.lpkts.lt>
Įmonės kodas 3000 32645. Ats./sask. AB "Vilniaus bankas", kodas 70440, Nr. LT18 70440600 0425 8365.
Spausdino spaustuvė UAB "Rinkos aikštė", Josvainių g. 41, Kėdainiai
Offsetinė spauda 2 sp. lankai. Tiražas 3830. Užs. Nr.

Kaina 1,40 Lt

Lietuvos TV

Pirmadienis, lapkričio 10 d.

6.00 Labas rytas. 9.00 Gero ūpo! (k.). 11.00 Tarp Rytų ir Vakarų. 12.00 Bėdu turgus (k.). 13.00 Darširdyje ne sutema. 14.00 „Giminės“. Ser. 15.00 Disnéjaus valanda. 16.00 „Švelnusis Benas“. Ser. 16.30 „Kaprio sala“. Ser. 17.30 „Diagnozė. žmogžudystė“. Ser. 18.30 Šiandien. 19.00 Keliai. Mašinos. Žmonės. 20.00 „Neskubék gyventi“. Ser. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.10 Redakcija. 22.04 „Perlas“. 22.05 Trys milijonai. 23.00 Vakaro žinios. 23.15 „Katynė“ (k.).

Antradienis, lapkričio 11 d.

6.00 Labas rytas. 9.00 Mūsų dienos kaip šventė (k.). 11.00 Ant svarstyklę. 12.00 Keliai. Mašinos. Žmonės (k.). 13.00 Darširdyje ne sutema. 14.00 „Giminės“. Ser. 15.00 Disnéjaus valanda. 16.00 „Neskubék gyventi“ (k.). 16.30 „Kaprio sala“. Ser. 17.30 „Diagnozė. žmogžudystė“. Ser. 18.30 Šiandien. 19.00 Gamtos patruliai. 19.45 Klausimėlis. 20.00 „Neskubék gyventi“. Ser. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.10 Versijos. 22.04 „Perlas“. 22.05 „Dingę“. Ser. 23.00 Vakaro žinios. 23.15 „Specialioji jūrų policijos tarnyba“. Ser.

Trečiadienis, lapkričio 12 d.

6.00 Labas rytas. 9.00 Triumfo arka (k.). 11.00 Toks gyvenimas su Z. Kelmickaitė. 12.00 Gamtos patruliai (k.). 12.45 Europos praktikantas. 13.00 Darširdyje ne sutema. 14.00 „Giminės“. Ser. 15.00 Disnéjaus valanda. 16.00 „Neskubék gyventi“ (k.). 16.30 „Kaprio sala“. Ser. 17.30 „Diagnozė. žmogžudystė“. Ser. 18.30 Šiandien. 19.00 Teisė žinoti. 22.04 „Perlas“. 22.05 „24 valandos“. Ser. 23.00 Vakaro žinios. 23.15 Elito kinas: „Erotiškoji Piero Paolo Pasolinius trilogija. Dekameronas“. Kom. drama. 1971. Italija.

Ketvirtadienis, lapkričio 13 d.

6.00 Labas rytas. 9.00 Lietuvos tūkstantmečio vaikai (k.). 10.30 Negali būti (k.). 11.00 Forumas. 12.00 Tėvai ir vaikai (k.). 13.00 Darširdyje ne sutema. 14.00 „Giminės“. Ser. 15.00 Disnéjaus valanda. 16.00 „Neskubék gyventi“ (k.). 16.30 „Kaprio sala“. Ser. 17.30 „Diagnozė. žmogžudystė“. Ser. 18.30 Šiandien. 19.00 Nacionalinė paieškų tarnyba. 20.00 „Neskubék gyventi“. Ser. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.10 Mūsų dienos kaip šventė. Pertr. - 22.04 „Perlas“. 23.00 Vakaro žinios. 23.15 „Las Vegas“. Ser.

Penktadienis, lapkričio 14 d.

6.00 Labas rytas. 9.00 Talenty ringas (k.). 10.30 Keliaukim! (k.). 11.00 Akiračiai. 12.00 Nacionalinė paieškų tarnyba (k.). 13.00 Darširdyje ne sutema. 14.00 „Giminės“. Ser. 15.00 Disnéjaus valanda. 16.00 „Neskubék gyventi“ (k.). 16.30 „Kaprio sala“. Ser. 17.30 „Diagnozė. žmogžudystė“. Ser. 18.30 Šiandien. 19.00 Lietuvos tūkstantmečio vaikai. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.10 Gero ūpo! Pertr. - 22.04 „Perlas“. 23.00 „Holivudas slaptai“. Trileris. 1997. JAV.

Šeštadienis, lapkričio 15 d.

8.00 Gimtoji žemė. 8.30 Animacija. 10.00 Tele bim-bam. 10.30 Pulsas. 11.30 Negali būti. 12.00 „Surikatų namai“. Dok. 12.30 Kultūrų kryžkelė. 14.00 Mūsų miesteliai. 15.00 Požiūris. 16.00 Žinios. 16.10 Legendos. 17.10 Kultūra. 18.00 „Tuzinas auksinių“. 18.30 Klausimėlis. 18.45 SEB BBL rungtynės. „Žalgiris“ - „Lietuvos rytas“. Pertr. - Aerodromas. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.00 Triumfo arka. 23.00 „Plastikos chirurgai“. Komedija. 1997. JAV.

Sekmadienis, lapkričio 16 d.

8.00 Kelias. 8.15 Animacija. 10.00 Gustavo enciklopedija. 10.30 Emigrantai. 11.00 Aušros Vartų Dievo Gailestingumo Motinos Globos atlaidai. 12.15 Klausimėlis (k.). 12.30 „Mis Marpl. Nemezidė“. Ser. 14.30 „Dardžilingo traukinys“. Dok. 15.30 Šventadienio mintys. 16.00 Žinios. 16.10 (K)lai delė. 16.15 Gyvenimo ratu. 17.00 Be pyk cio. 17.30 Popietė su A. Čekuoliu. 18.00 Keliaukim! 18.30 Stilius. 19.30 Bėdu turgus. 20.30 Panorama. 20.45 Savaitė. 21.15 „Sukurtas Haroldas“. Fant. komedija. 2006. JAV. 23.20 Legendos (k.).

Televizijos programa

lapkričio 10–16 d.

TV3

Pirmadienis

6.40 „Teleparduočių“. 6.55 Animacija (k.). 7.55 „Geidžiamas kūnas“. Ser. 8.55 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Padainuokim!“ (k.). 11.00 „Kam atiteks namai?“ (k.). 13.05 „H2O“. Ser. 13.35 Animacija. 15.35 „Nupirkta meilė“. Ser. 16.40 „Degantis kraujas“. Ser. 17.40 „Liepsnojantis ledas“. Ser. 18.45 Žinios. 19.10 „Broliai“. Ser. 19.40 „Paparacai“. 20.35 „DiArchy kodas“. 21.10 „Moterys meluoja geriau“. Ser. 21.45 Vakaro žinios. 22.00 „Nusivylusios namų šeimininkės“. Ser. 23.00 „CSI Majamis“. Ser. 0.00 „Peterburgo banditai“. Ser. 1.00 „Sielų jūra“. Ser. 2.10 „Telejazz“.

Antradienis

6.40 „Teleparduočių“. 6.55 Animacija (k.). 7.55 „Geidžiamas kūnas“. Ser. 8.55 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Taip arba Ne“ (k.). 11.00 „Žvaigždžiu vartai“ (k.). 13.05 „H2O“. Ser. 13.35 Animacija. 15.35 „Nupirkta meilė“. Ser. 16.40 „Degantis kraujas“. Ser. 17.40 „Liepsnojantis ledas“. Ser. 18.45 Žinios. 19.10 „Broliai“. Ser. 19.40 „Kriminaliniai tyrimai“. 20.35 „Skylė sienoj“. 21.25 Eurolygos rungtynės. „Sluc Nancy Basket“ - „Žalgiris“. 23.20 „Peterburgo banditai“. Ser. 0.20 „Sielų jūra“. Ser. 1.00 „Sielų jūra“. Ser. 2.10 „Telejazz“.

Trečiadienis

6.40 „Teleparduočių“. 6.55 Animacija (k.). 7.55 „Geidžiamas kūnas“. Ser. 8.55 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Taip arba Ne“ (k.). 11.00 „Žvaigždžiu vartai“ (k.). 13.05 „H2O“. Ser. 13.35 Animacija. 15.35 „Nupirkta meilė“. Ser. 16.40 „Degantis kraujas“. Ser. 17.40 „Liepsnojantis ledas“. Ser. 18.45 Žinios. 19.10 „Broliai“. Ser. 19.40 „Kriminaliniai tyrimai“. 20.35 „Cia ir dabar“. 20.35 „Dzin“. 21.10 „Moterys meluoja geriau“. Ser. 21.45 Vakaro žinios. 22.00 „Kobra 11“. Ser. 23.00 „Kaulai“. Ser. 0.00 „Peterburgo banditai“. Ser. 1.00 „Sielų jūra“. Ser. 2.10 „Telejazz“.

Ketvirtadienis

6.40 „Teleparduočių“. 6.55 Animacija (k.). 7.55 „Geidžiamas kūnas“. Ser. 8.55 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Kriminaliniai tyrimai“ (k.). 11.00 „Puikus šou“ (k.). 13.05 „H2O“. Ser. 13.35 Animacija. 15.35 „Nupirkta meilė“. Ser. 16.40 „Degantis kraujas“. Ser. 17.40 „Liepsnojantis ledas“. Ser. 18.45 Žinios. 19.10 „Broliai“. Ser. 19.40 „Cia ir dabar“. 20.35 „Dzin“. 21.10 „Moterys meluoja geriau“. Ser. 21.45 Vakaro žinios. 22.00 „Kobra 11“. Ser. 23.00 „Kaulai“. Ser. 0.00 „Peterburgo banditai“. Ser. 1.00 „Sielų jūra“. Ser. 2.10 „Telejazz“.

Penktadienis

6.40 „Teleparduočių“. 6.55 Animacija (k.). 7.55 „Geidžiamas kūnas“. Ser. 8.55 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Čia ir dabar“ (k.). 11.00 „Broliai“ (k.). 13.05 „H2O“. Ser. 13.35 Animacija. 15.35 „Nupirkta meilė“. Ser. 16.40 „Degantis kraujas“. Ser. 17.40 „Liepsnojantis ledas“. Ser. 18.45 Žinios. 19.10 „Broliai“. Ser. 19.40 „Cia ir dabar“. 20.35 „Dzin“. 21.10 „Moterys meluoja geriau“. Ser. 21.45 Vakaro žinios. 22.00 „Kobra 11“. Ser. 23.00 „Kaulai“. Ser. 0.00 „Peterburgo banditai“. Ser. 1.00 „Sielų jūra“. Ser. 2.10 „Telejazz“.

Šeštadienis

6.20 „Teleparduočių“. 6.35 Animacija. 8.30 „Auklė“. Ser. 9.00 „Apie ūkių bites“. 9.30 Animacija. 10.00 „Kazamas“. JAV. 1996. Komedija. 12.00 „Briusterio milijonai“. JAV. 1985. Komedija. 14.00 „Zoro. Špaga ir rože“. Ser. 15.00 „Atlantida“. Ser. 17.00 „Dzin“ (k.). 17.40 „Penktokų iššūkis“. 18.45 Žinios. 19.00 „Žvaigždžiu vartai“. 21.10 „Pražūtinga viršukalne“. N. Zelandija, JAV. 2003. Veiksmo f. 23.10 „Grobuonis“. JAV. 1987. Fant. trileris. 1.20 „Šventasis Ralfas“. Kanada. 2004. Komedija. 2.00 „Telejazz“.

Šeštadienis

6.15 „Teleparduočių“. 6.30 Animacija. 8.25 „Auklė“. Ser. 8.55 „Sveikas žmogus“. 9.55 „Penkios minutės kaimo“. 10.00 „Šnipųistorija“. JAV. 1984. Nuot. f. 12.00 „Boufingėris“. JAV. 1999. Komedija. 14.00 „Zoro. Špaga ir rože“. Ser. 15.00 „Atlantida“. Ser. 17.00 „DiArchy kodas“ (k.). 17.40 „Iki pergalės! Virėjų kovos“. 18.45 Žinios. 19.00 „Savaitės komentarai“. 19.30 „Puikus šou“. 21.30 „Saulės ašaros“. JAV. 2003. Veiksmo f. 0.00 „Neištikimoj“. JAV. Vokietija. 2002. Drama. 2.30 „Telejazz“.

Sekmadienis

6.15 „Teleparduočių“. 6.30 Animacija. 8.25 „Auklė“. Ser. 8.55 „Sveikas žmogus“. 9.55 „Penkios minutės kaimo“. 10.00 „Šnipųistorija“. JAV. 1984. Nuot. f. 12.00 „Boufingėris“. JAV. 1999. Komedija. 14.00 „Zoro. Špaga ir rože“. Ser. 15.00 „Atlantida“. Ser. 17.00 „DiArchy kodas“ (k.). 17.40 „Iki pergalės! Virėjų kovos“. 18.45 Žinios. 19.00 „Savaitės komentarai“. 19.30 „Puikus šou“. 21.30 „Saulės ašaros“. JAV. 2003. Veiksmo f. 0.00 „Neištikimoj“. JAV. Vokietija. 2002. Drama. 2.30 „Telejazz“.

Baltijos TV

Pirmadienis

6.35 Televitrina. 6.50 Su Palmira (k.). 7.50 Animacija (k.). 8.55 „Nepatvirtinta diagnozė I“ (k.). 9.50 Autošou (k.). 10.50 Humoro vakaras (k.). 12.15 „Maski šou“ (k.). 13.00 „Smogiamojojėga VI“ (k.). 14.10 „Pinigų lietus“. 15.30 Animacija. 16.40 „Baimė faktorių I“. 17.45 „Mentai. Žmogžudycių skyrius II“. Ser. 18.55 „Geriausia pasaulio magai“. 20.00 Žinios. 20.20 „Europa-Lietuvai“. 20.30 „Liepyklos, 4“. Ser. 21.40 „Rydiuko kronikos“. Fant. veiksmo trileris. 2004. JAV. 0.00 Žinios. 0.15 „Karaliénė Margo“. Biogr. drama. 1994. Prancūzija, Italija, Vokietija. 2.55 „Bamba“ (S).

Antradienis

6.35 Televitrina. 6.50 Statau namą (k.). 7.20 Vietnam gale kablys (k.). 7.50 Animacija (k.). 8.55 „Baimė faktorių I“ (k.). 9.50 „Mentai. Žmogžudycių skyrius II“ (k.). 10.55 „Juodabarzdis“. (k.). 12.30 „Juokingiausia žmonės ir gyvūnai“ (k.). 13.05 „Liepyklos, 4“ (k.). 14.10 „Pinigų lietus“. 15.30 Animacija. 16.40 „Baimė faktorių I“. 17.45 „Mentai. Žmogžudycių skyrius II“. Ser. 18.55 „Ekstrasensų mūšis IV“. 20.00 Žinios. 20.20 „Akistatasu Lietuva“. 20.40 „Specialusis dalinys II“. Ser. 21.50 „Nepakenčiamas žiaurumas“. Komedija. 2003. JAV. 23.50 Žinios. 0.05 Amerikietiškos imtynės (k.). 1.10 Namų darbai (k.). 1.45 „Bamba“ (S).

Trečiadienis

6.35 Televitrina. 6.50 Roberto pusryčiai (k.). 7.20 Kelio ženklai (k.). 7.50 Animacija (k.). 8.55 „Baimė faktorių I“ (k.). 9.50 „Mentai. Žmogžudycių skyrius II“ (k.). 10.55 „Rydiuko kronikos“ (k.). 13.05 „Maski šou“ (k.). 14.10 „Pinigų lietus“. 15.30 Animacija. 16.40 „Baimė faktorių I“. 17.45 „Mentai. Žmogžudycių skyrius II“. Ser. 18.55 „Kiekžiūdės iki katastrofos III“. 20.00 Žinios. 20.20 „Akistatasu Lietuva“. 20.40 „Riba“. Ser. 21.45 „Niujorko gaujos“. Istor. krim. drama. 2002. JAV, Italija, Vokietija. 0.55 Žinios. 1.10 „Geriausia pasaulio magai“ (k.). 2.10 Vietnam gale kablys (k.). 2.40 „Bamba“ (S).

Ketvirtadienis

6.35 Televitrina. 6.50 Namų darbai (k.). 7.20 Tauro ragas (k.). 7.50 Animacija (k.). 8.55 „Baimė faktorių I“ (k.). 9.50 „Mentai. Žmogžudycių skyrius II“ (k.). 10.55 „Nepakenčiamas žiaurumas“ (k.). 12.45 „Juokingiausia žmonės ir gyvūnai“ (k.). 13.10 „Riba“ (k.). 14.10 „Pinigų lietus“. 15.30 Animacija. 16.40 „Baimė faktorių I“. 17.45 „Mentai. Žmogžudycių skyrius II“. Ser. 18.55 „Nepaiškinami faktai VI“. 20.00 Žinios. 20.20 „Akistatasu Lietuva“. 20.40 „Iziubrio medžioklė“. Krim. drama. 2005. Rusija. 21.55 „Kolonija“. Trileris. 2007. Kanada. 23.35 Žinios. 23.50 „Gelbékite - aš žvaigždė“. 1.15 Autopilotas (k.). 1.50 „Bamba“ (S).